

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гендерна педагогіка

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “__” __ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Гендерна педагогіка
Викладач (-і)	Сабат Н. В.
Контактний телефон викладача	096-9424163
E-mail викладача	nadiya.sabat@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄСТС – 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=84&id_cou=1667
Консультації	Очні консультації: вівторок 13.30 – 15.00.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Гендерна педагогіка» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота», освітня програма «Соціальна педагогіка» на четвертому курсі у I семестрі.</p> <p>Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів із технологіями соціально-педагогічної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах та формами й методами соціально-педагогічної діяльності з дітьми різних категорій.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>ознайомити студентів із основами гендерної педагогіки заради розуміння гендерних стереотипів та сприяти формуванню педагогічних знань, умінь, навичок, необхідних для студентів-педагогів у їхній майбутній професійній діяльності викладача з метою подолання гендерної асиметрії у навчальних закладах будь-якого рівня акредитації.</p>	
4. Компетентності	
<p>Дисципліна спрямована на формування:</p> <p>загальних компетентностей (змістовий (знання з питань гендерної педагогіки), рефлексивний (особистісне ставлення до гендерних проблем, прагнення до постійного самовдосконалення на основі аналізу і самооцінки педагогічної діяльності) та організаційний (уміння керувати процесом гендерної соціалізації тих, кого навчають, й організувати навчальний процес на основі ідей гендерної рівності та ін.) компоненти);</p> <p>спеціальних фахових предметних компетентностей (система знань про людину як індивіда, індивідуальність, особистість і суб'єкт праці з урахуванням її статевих особливостей, а також професійно важливих (гностичних, інформаційних, комунікативних, організаційних, аутопсихологічних та ін.) умінь, які вона набуває одночасно із набуттям досвіду рефлексивної самоорганізації діяльності й особистості; сукупність засвоєних знань про сутність гендерного підходу в освіті, уміння упроваджувати гендерну стратегію в організацію педагогічного процесу та досвіду використання гендерних знань та умінь як основу гендерної взаємодії в умовах освітньої системи; уміння інтегрувати психологічні, педагогічні знання про сутність гендерного підходу в освіті й уміння упроваджувати гендерну стратегію в організацію педагогічного процесу для розв'язання практичних завдань навчання й виховання, що забезпечує високий рівень професійного гендерного самопізнання).</p>	
5. Результати навчання	
<p>Результатом вивчення дисципліни є сукупність:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Знань: законодавчих актів, які регулюють питання гендерної рівності, положень та сутності гендерного підходу, сучасних тенденцій та проблем гендерного розвитку суспільства, знання форм і методів гендерного виховання, особливостей гендерної соціалізації, механізмів дії гендерних стереотипів. •Умінь: розпізнавати гендерні аспекти, проблеми, здійснювати гендерний аналіз (збір якісної інформації у сфері гендерних відносин, що ґрунтується на розумінні гендерних тенденцій у суспільстві й використанні цих знань для розкриття наявних та потенційних соціальних проблем і пошуку рішень їх оптимального розв'язання), поширювати гендерні знання шляхом використання адекватних методів, засобів тощо. •Навичок: діагностики рівня сформованості гендерної культури, здійснення гендерного аналізу, організації заходів на гендерну тематику тощо. 	

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу 90 год					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				26	
семінарські заняття / практичні / лабораторні				18	
самостійна робота				46	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий		
Перший (15 тижнів)	Соціальна робота	Четвертий	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Поняття та історичний аспект гендерної педагогіки					
Тема 1. Предмет та задачі курсу гендерної педагогіки. Гендерна освіта та гендерне виховання як соціально-психологічна та педагогічна проблема.	Лекція, семінарське заняття	2, 7, 9, 12	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 2. Гендерні підходи в історії педагогіки. Гендерні аспекти в педагогічних проблемах минулого. Історія жіночої освіти.	Лекція, семінарське заняття	3, 5, 6, 8, 11	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 3. Ключові поняття та визначення гендерної теорії.	Лекція (лекція-діалог), практичне заняття	2-5, 9, 12, 14	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (4/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 4. Методологія та проблеми гендерних досліджень в педагогіці. Основні напрями гендерних досліджень.	Лекція, семінарське заняття	2, 4, 6, 7, 9, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (4/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Модуль 2. Гендерні підходи в освітній практиці					
Тема 5. Гендерна ідентичність та її формування. Характеристика статево-рольового	Лекція-бесіда. Інтерактивне практичне заняття, робота в групах	1, 3–5, 9, 13, 14	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні

розвитку в дитинстві.			практичного опрацювання (2/2 години)		
Тема 6. Гендерні ролі та соціалізація. Наслідки порушення гендерно- рольової ідентичності та поведінки.	Лекція, практичне заняття	1, 3–5, 9, 13, 14, 15	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максима льна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 7. Гендерні стереотипи та гендерна диференціація в системі освіти. Виявлення гендерних стереотипів у системі навчання. Механізми реконструкції гендерних стереотипів учителів та освіти вищої школи.	Лекція. Семінарське заняття	1, 3, 9, 13, 14	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (4/2 години)	Максима льна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 8. Гендерний підхід в системі освіти. Методика гендерної соціалізації школярів.	Лекція, практичне заняття	1, 3–5, 9, 13, 16	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (4/2 години)	Максима льна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 9. Можливості впровадження принципів гендерно чутливої педагогіки в Україні.	Лекція, практичне заняття	3, 4, 9, 11, 14, 16	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максима льна оцінка – 5 балів	два тижні

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.
Вимоги до письмової роботи	– чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; – переконливість аргументації; – стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення; – конкретність викладення результатів дослідження; – обґрунтованість рекомендацій та пропозицій.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються:

-усне опитування;

-перевірка письмових завдань;

-заслуховування і перегляд відео-презентацій;

-перевірка розроблених соціально-педагогічних заходів;

-перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекламної продукції, проектів тощо).

Допуском до іспиту є відвідування більше 50 % занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

9. Рекомендована література

1. Анішук Н. Правове становище українських жінок в історичному минулому. *Право України*. 2002. № 3.
2. Берн Ш. Гендерная психология. Санкт-Петербург : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. 320 с.
3. Бреслов Г., Хасан Б. Половые различия и современное школьное образование. *Вопросы психологии*. 1990. № 3.
4. Говорун Т., Кікінежді О. Стать та сексуальність: психологічний ракурс: навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 1999.
5. Загальна декларація прав людини // Наші людські права: посібник з жіночих людських прав / пер. з англ. Київ : Карпати, 1996.
6. Ильин Е. Л. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. Санкт-Петербург : Питер, 2002.
7. Кирилина А. В. Гендер: лингвистические аспекты. Москва : Изд-во «Институт социологии РАН», 1999.
8. Клецина И. С. Гендерная социализация: учебное пособие. Санкт-Петербург, 1998.
9. Кравець В. П. Гендерна педагогіка. Тернопіль, 2005. 338 с.
10. Лавриненко Н. В. Женщина: самореализация в семье и обществе (гендерный аспект). Киев : ВИПОЛ, 1999.
11. Лобанова Л. Наука в Україні: місце в ній жінки. Гендерний аналіз українського суспільства. Київ : ПРОООН, 1999.
12. Майерс Д. Социальная психология / пер. с англ. Санкт-Петербург : Питер, 1996.
13. Митрофанова А. В. Гендерный подход в педагогике. Введение в гендерные исследования: учебное пособие / под ред. И.В. Костиковой. Москва : Изд-во МГУ, 2000.
14. Мишель А. Долой стереотипы! Преодолеть сексизм в школьных учебниках. Париж : ЮНЕСКО, 1991.
15. Хеллингер М. Контрастивная феминистская лингвистика. Феминизм и Гендерные исследования. Хрестоматия / под общ. ред. В.И. Успенской. Тверь, 1999.
16. Эйдимеллер Э. Г., Юстицкий В. В. Психология и психотерапия семьи. Санкт-Петербург, 1998.

Викладач Сабат Н. В.